

Bilag 3 Evalueringsdesign

Frie-Bymidter Nykøbing Sj. Med udgangspunkt i kultur- og byudvikling ved Grundtvigsvej.

Dette dokument indeholder Odsherred Kommunes evalueringsdesign i forbindelse med forsøgsprojektet "Frie-Bymidter" hos Plan- og Landdistriktsstyrelsen.

Projektet omhandler omdannelsen af Grundvigsskolen, en tidligere skole centralt i Nykøbing Sj., fra skole til et kultur- og byudviklingsprojekt, der skal huse den lokale del af museum Vestsjælland, et UNESCO Geopark Odsherred besøgscenter, samt forhåbentligt: turistinformation, administration, kommercielle virksomheder og en række yderligere funktioner, der kan understøtte stedet som byudviklingsprojekt og skabe et levende område og en levende bymidte.

Da vi fortsat er i opstart af projektet, kan mange præmisser ændres undervejs. Derfor er dette evalueringsdesign Odsherred kommunes oplæg. Vi forventer at der løbende skal ske en tilpasning således at projekt og evalueringsdesign følges ad.

Forandringsteori – Resultater

Den langsigtede vision er at Nykøbing fremstår som en attraktiv og levende by med et aktivt lokalmiljø spækket med kommercielle og kulturelle oplevelser. Ambitionen er at der kommer flere besøgende, som opholder sig i længere tid i bymidten i Nykøbing Sj., og at projektområdet kan bruges til at skabe en større identitet og stolthed, samt fællesskab for den lokale befolkning.

Det vi arbejder efter på den lange bane, er at sikre, at Nykøbing Sj bymidte er fuld af liv- også gerne i ydersæsonerne, og at Nykøbing Sj by har et fællesskab omkring udviklingen af byen. Bymidten huser allerede bibliotek og kulturhus (Pakhuset) og Odsherred Teater. Nu vil vi også have museet og Geoparken ind i bymidten. Vi sigter efter, at den megen kultur i bymidten giver mulighed for aktivitet hele året, så kommunen ikke har så mange sæsonansatte.

På kort sigt ønsker vi at flere opholder sig i bymidten i længere tid, og at der opleves et større fællesskab i Nykøbing sj.

Forandringsteori – Aktiviteter

Med Frie-Bymidter vil vi sætte gang i ny brug af området til velfærdsfunktioner i de eksisterende bygninger og hæve kvaliteten af byrummene i bymidten.

Derfor påtænker vi at igangsætte 2 aktiviteter:

1. Igangsætte afprøvnings og nye funktioner i området for at aktivere projektområdet til velfærdsfunktion

For at få aktiveret området tidligt i processen vil vi sætte gang i afprøvninger og nye aktiviteter, så der kommer aktiviteter på projektområdet og vi får hævet mulighederne for oplevelser og kultur i bymidten så tidligt som muligt.

Aktiviteterne skal bruges til at synliggøre området og tiltrække besøgende til oplevelser og kultur i bymidten - lang tid før det nye byggeri står klart og er færdigt.

Vi ønsker at have mulighed for at afprøve forskellige løsninger og anvendelser. Vi vil teste og bruge midlertidigheden til at afprøve forskellige løsninger, mens vi tegner på det nye byggeri.

Derfor er første skridt vi har foretaget at flytte en del af museets aktiviteter midlertidigt ind i den nyeste skolebygning.

Afprøvningsne skal tjene til at sikre, at vi får det bedst mulige resultat når det endelige projekt er færdigt.

2. Den anden aktivitet handler om at sikre samarbejde om bymidten.

Vi ønsker at bruge Frie-Bymidter som løftestang for en inddragelse af lokalsamfundet i projektet - vi skal have de rigtige mennesker med om bord.

Vi ønsker at have mulighed for, at skabe aktiviteter og afprøvninger på og omkring projektområdet, med henblik på at åbne nye døre for uforudsigelige muligheder og potentialer, der kan være med til at sikre at projektet bliver et byudviklingsprojekt.

Vi skal have sat fokus på, hvilke lokale aktører der kan være med til at gøre dette projekt til noget unikt, og hvordan vi kan få skabt et lokalt fællesskab gennem projektet. Et projekt bliver ikke bedre end de mennesker som skal drive det - og det handler i høj grad om at få skabt en fælles drøm, som så mange som muligt ønsker at være med til at skabe og tage del i at drive.

I et projekt som dette handler det dels om A: de (mange) mennesker, der direkte skal bebo bygningerne og B: de mange aktører i forskellige relevante netværk, der vil kunne løfte - og ikke mindst løftes af - projektet!

Her ønsker vi at afsøge mulighederne for at kommercielle aktører kan bruge området midlertidigt. Derfor er det også vigtigt at vi får handelslivet i bymidten inddraget som samarbejdspartnere i projektet.

Samtidig ønsker vi at afsøge mulighederne for at foreninger og lokale grupper kan benytte området og bygningerne. Det kan være arrangementer som f.eks. filmaftner, mindre koncerter, lysfestival, loppetorv mv. Det kunne også være foreningsaktiviteter, hvor lokale foreninger benytter de eksisterende faciliteter.

Sidst ønsker vi med Frie-Bymidter at se på, hvordan vi kan få skabt en bedre fysisk sammenhæng mellem Nykøbing Sjs handelsgade - Algade og projektområdet ved Grundtvigsvej.

Det er fuldstændig afgørende for at projektet får den nødvendige virkning og funktion i bymidten, at de 100 meter mellem Algade og projektet ikke opleves som en barriere. Der er i dag flere muligheder og vi skal se på hvilke forbindelser, der skal styrkes og hvordan vi kan sikre at projektet bliver en naturlig del af bymidten. Dette skal ske i samarbejde med lokale aktører i bymidten.

Forandringsteori - Skridt på vejen

Med afprøvninger af velfærdsfunktioner er der mulighed for at opnå erfaringer med henblik på at få det bedst mulige endelige resultat.

Der er mulighed for at sætte gang i en løbende implementering, så der skabes nye oplevelsesmuligheder i Nykøbing Sj, både i sommersæsonen og i ydersæsonerne. Dermed kan vi sætte ind i forhold til at skabe en mere attraktiv bymidte hurtigere.

Det er muligt at få skabt et samarbejde om udvikling af bymidten med udgangspunkt i projektet. Derved kan vi få afklaret, hvilke aktører der kan være med til at løfte projektet, og hvilke lokale aktører projektet kan være med til at løfte. Når lokale aktører er engageret i bymidten forventer vi også at ejerskabet til bymidten lokalt vokser, og engagementet i at sikre et attraktivt og aktivt lokalmiljø vil vokse.

Et skridt på vejen er samtidig at få skabt mere attraktive byrum i bymidten i samarbejde med lokale aktører.

Dette kan både ske gennem midlertidige eller permanente forbedringer, som har til formål at skabe bedre og mere oplevelsesrige byrum. Et vigtigt element her er at få skabt en synligere forbindelse mellem Algade og Grundtvigsskolens areal. Dette skal føre til at bymidten opleves mere attraktiv så besøgende og lokale får lyst til at opholde sig her i længere i tid.

Forandringsteori - Fokuspunkter

Vi har udpeget fem fokuspunkter, som vi ønsker at måle på.

Fokuspunkt 1 - fokus på evaluering af afprøvninger.

Første fokuspunkt handler om at evaluere på de afprøvninger og midlertidige aktiviteter, som bliver gennemført som led i processen.

Vi skal sikre at vi får samlet op og lært noget af de afprøvninger, der bliver gennemført. Vi skal sikre at vi bedst muligt opnår de erfaringer der skal til for at skabe et projekt, som giver liv til bymidten.

Der kan være forskellige typer af afprøvninger, som skal evalueres forskelligt. Derfor ses nedenstående som et udgangspunkt for en evaluering, som giver mening i nogen sammenhænge. Det er vigtigt at holde mulighederne åbne for at skabe et unikt projekt. Derfor håber vi på at der også kommer afprøvninger der ikke kan forudses og som formentlig vil skulle evalueres anderledes.

Vi ønsker som udgangspunkt at engagere lokale frivillige i denne evaluering. Samtidig er det forventningen at de forskellige aktører der laver afprøvninger eller midlertidige aktiviteter vil kunne levere oplysninger f.eks. om antal besøgende.

Det forventes at der ca. skal bruges 1.000 kr. årligt på evaluering af afprøvninger.

Fokuspunkt 1 - fokus på evaluering af afprøvninger.

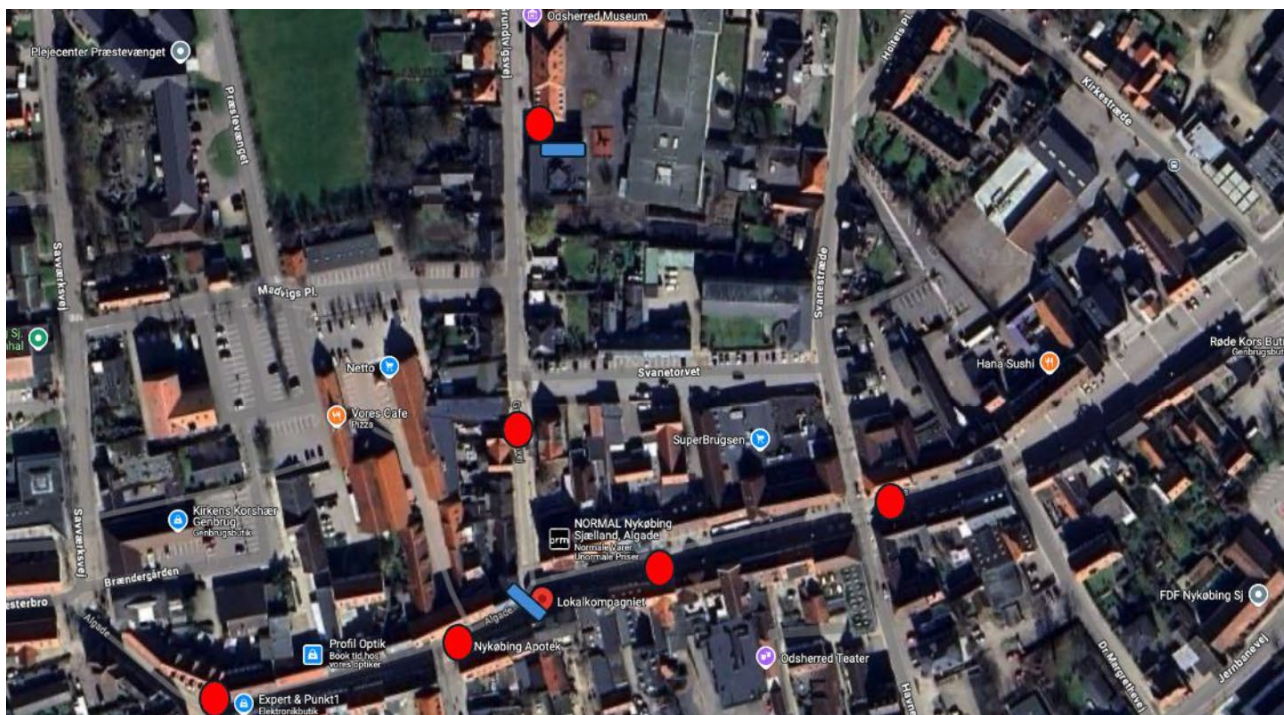
Evalueringssspørgsmål	Indikator	Datakilder	Hvordan og hvornår (Metode)
Hvordan kan afprøvningen understøtte det endelige projekt?	Blev afprøvningen brugt?	Antal besøgende	Antal billetter og evt. omsætning.
	Hvordan blev afprøvningen oplevet af brugerne?	Smiley knap eller evalueringsskema	Analyse fra Museum Vestsjælland eller årlig opsamling.
	Hvordan blev afprøvningen oplevet af den aktør, der stod for afprøvningen?	Interview med relevant aktør	Afhængig karakteren af afprøvningen så enten årligt eller ved afslutning af afprøvningen.
	Har brugere af bymidten lagt mærke til at afprøvningen har fundet sted?	Spørgeskema	Kommunen udsender spørgeskema 3 gange. 1. I forbindelse med baseline 2. I forbindelse en midtvejsevaluering 3. I forbindelse en slutevaluering.

Fokuspunkt 2 - Sammenhæng mellem besøgende til projektet vedr. kultur og byudviklingsprojekt ved Grundtvigsvej og Algade.

Det er et væsentligt mål med projektet at der skal skabes mere liv i bymidten ved at tiltrække flere turister og flere landliggere (sommerhusejere), som tiltrækkes til Nykøbing pga. projektet, men som samtidig benytter nogle af de mange muligheder i Algade. Og dermed er med til at opretholde en levende handelsgade.

Andet fokuspunkt handler om at få verificeret at der er en sammenhæng mellem livet i bymidten og besøgende på projektområdet for derved at kunne bestemme hvorvidt og i hvilket omfang udviklingen på projektområdet har haft en virkning på livet i bymidten. Altså hvordan etableringen af en velfærdsfunktion i projektområdet bidrager til at skabe mere liv i bymidten.

Vi har indkøbt et målesystem der måler på antal og indenfor kategori barn, voksen, mand, kvinde, på konkrete destinationer. De forskellige målepunkter vil også måle om den samme person befinder sig flere steder i bymidten. Dermed kan vi dels se om der er en udvikling over tid i antallet af personer i hovedgaden. Dels kan vi måle på om der reelt er en synergi mellem Algade og projektområdet. Målepunkterne er illustreret nedenfor på figur. De røde "pletter" er måling af mobiltelefoner der bevæger sig rundt. De blå streger måler på antal mennesker i det konkrete punkt.

Løsningen kan realiseres til en opstarts pris på ca. 70.400 kr. herefter vil der være en månedlig udgift på ca. 2.000 kr. Den samlede årlige udgift. I 2025 = Ca. 100.000 kr. Derefter ca. 25.000 kr. om året.

Evalueringspørgsmål	Indikator	Datakilder	Hvordan og hvornår (Metode)
Har besøgende til projektet vedr. kultur og byudviklingsprojekt ved Grundtvigsvej samtidig besøgt Algade?	Besøgende til projektorrådet fortsætter ned til Algade.	Data måling via mobildata og tællere	Løbende måling.
	Besøgende til Projektorrådet besøger de lokale butikker eller cafeer.	Data måling via mobildata og tællere	Løbende måling.

Fokuspunkt 3 - Fokus på at understøtte muligheden for at lokale aktører både kommercielle og ikke-kommercielle kan få en plads i projektet.

To af de dogmer vi arbejder efter, siger følgende:

Se projektet som en ny måde at udvikle kulturbyggeri! Traditionelt set har man gennem de sidste mange år, udviklet kulturbyggerier mange steder, hvor der har været et endimensionelt fokus på bygningen, indholdet og formidlingen. I de seneste år er der kommet virkelig gode eksempler på kulturbyggeri, der har arbejdet målrettet med sammenhæng til og med byen / en stor blanding af funktioner / mange programmer / en sammensat gruppe af aktører fra både det offentlige (kommunale/regionale aktører), foreningsliv og civilsamfundet og ikke mindst erhvervslivet, - og derfor i langt højere grad OGSÅ fungerer som motor for byudvikling!

Få de rigtige mennesker med ombord! Et projekt bliver ikke bedre end de mennesker som skal drive det - og det handler i høj grad om at få skabt en fælles drøm, som så mange som muligt ønsker at være med til at skabe og tage del i at drive. I et projekt som 'Portalen til Odsherred' handler det dels om A: de

(mange) mennesker der direkte skal bebo bygningerne og B: de mange aktører i forskellige relevante netværk der vil kunne løfte - og ikke mindst løftes af - projektet!

Derfor ser vi det som væsentligt at projektet for afsøgt mulighederne for af at få inddraget aktører, som kan gøre stedet levede. Vi ønsker at evaluere på hvorvidt vi for involveret de lokale aktører og hvorvidt vi kan få skabt et lokalt engagement omkring projektet.

Fokuspunkt 3 skal samtidig evaluere på hvorvidt eventuelle regelfritagelser har understøttet muligheden for at lokale aktører kan indgå i projektet, samt hvordan og under hvilke omstændigheder offentligt-privat samarbejde kan bidrage til at skabe mere liv i bymidten.

Det forventes at der skal bruges 1.000 kr. årligt.

Evalueringssspørgsmål	Indikator	Datakilder	Hvordan og hvornår (Metode)
Understøttes muligheden for at lokale aktører både kommercielle og ikke-kommercielle kan få en plads i projektet, og derved skabe et levende byområde?	Er der mulighed for at div. Aktører kan indgå i projektet?	Dokumentation for at et bredt udvalg af aktører har været inddraget i projektet Interview med aktører	Interviews eller spørgeskema til brugerne årligt på baggrund af den proces om inddragelse der er foretaget i løbet af året.
	Er der engagement fra aktører til at indgå i projektet?	Vurdering af projektgruppen. / Interview med brugere.	Interviews årligt på baggrund af den proces om inddragelse der er foretaget i løbet af året.
	Er der sammenhæng mellem, aktørernes aktiviteter og muligheden for at få levende bymiljøer?	Vurdering af projektgruppen. / Interview med brugere.	Interviews årligt på baggrund af den proces om inddragelse der er foretaget i løbet af året.

Fokuspunkt 4 fokus på at flere opholder sig i længere tid i bymidten.

Som del af den tværgående evaluering og for at kunne evaluere på hvordan livet i bymidten udvikles gennem forsøgsperioden har vi i det fjerde fokuspunkt fokus på hvorvidt flere opholder sig i bymidten i længere tid.

Vi har valgt at lave tillægstællinger i forbindelse med sommerferien (august) og efterårsferien (oktober) for at måle både på højsæson og skulderperioden. Dette foretages via fotoregistreringer.

Der er ikke afsat selvstændig økonomi af til at måle på dette punkt.

Evalueringssspørgsmål	Indikator	Datakilder	Hvordan og hvornår (Metode)
Opholder flere sig i længere tid i bymidten?	Antallet af mennesker, der opholder sig eller bevæger sig langs Algade.	1. Optællinger og mobildata. 2. Fotoregistrering.	Ang. optællinger og mobildata - Løbende. Fotoregistrering 2 gange årligt. 1. Sommerferien 2. Efterårsferien

Fokuspunkt 5 fokus på vores dogmer.

Der er nedsat en projektgruppe bestående af Museum Vestsjælland, Visit Odsherred, Geopark Odsherred og Odsherred kommune. Med Odsherred kommune som sekretariat. For at sikre at projektet styres i den rigtige retning, ønsker vi at evaluere på hvorvidt projektet følger dogmerne.

Ud over de to ovenstående dogmer har vi også følgende dogmer:

- **Drøm stort!** Og vær ikke låst på forhånd! Vi skal turde drømme stort - det er en 'once-in-a-lifetime' mulighed vi står med når 'Portalen til Odsherred' skal udvikles og realiseres. Hvis vi skal have det maksimale ud af de muligheder og de investeringer vi står overfor, er det vigtigt at træffe de rigtige beslutninger på det rigtige tidspunkt i processen - det er kun meget få beslutninger der skal tages nu!
- **Træf beslutninger på solidt grundlag!** Fakta og ikke fornemmelser! Det kræver is i maven at udvikle et så stort projekt som 'Portalen til Odsherred' - derfor skal beslutninger træffes på baggrund af grundige analyser og valide anbefalinger. De indledende faser - særligt fase 2 / Foranalysen og fase 3 / Konkurrencen vil hjælpe til at træffe de rigtige valg - på det rigtige tidspunkt. Beslutninger der træffes for tidligt eller på uoplyst grundlag, kommer til at spænde ben senere - lad processen komme med svarene!
- **Tænk 'Portalen til Odsherred' som et byudviklingsprojekt!** Ikke et bygningsprojekt! Vi skal se udviklingen af 'Portalen til Odsherred' mere som et byudviklingsprojekt end som udviklingen af et museum/et formidlingssted. På den måde får vi det maksimale ud af projektet ift. at løfte bymidten/byen/destinationen og til at få positive effekter for andre aktører end de involverede (som også vil få mere ud af at tænke og forankre projektet bredere). Vi har muligheden for at tænke projektet langt tættere sammen med den overordnede udvikling af bymidten - både i forhold til de nære omgivelser og resten af bymidten/byen.
- **Processen er altafgørende!** Det midlertidige og det mere permanente! Processen fra idé til realisering skal tænkes lige så ambitiøst som det endelige projekt. Processen er helt central ift. at afprøve og realitetsteste koncepter for både virksomheder, museer, kommune, civilsamfund m.v. - og dermed skabe et solidt grundlag for et levedygtigt sted i byen. Brug det midlertidige som strategi for at skabe grundlaget for at skabe nye samarbejder, kickstarte udviklingen og inkludere området i byen[hurtigt].

Vores dogmer er styrende for at nå visionen for projektområdet. Derfor følger vi løbende op på dem. Det sker ved at evaluere årligt på de opstillede dogmer på en skala fra 1-5. Projektgruppen evalueres fast. Når rådgivere kommer på, deltager de også. Lokale, foreninger mv. evaluerer når det giver mening f.eks. i forbindelse med præsentation af materiale f.eks. om ændringer i bymidten.

Evalueringsspørgsmål	Indikator	Datakilder	Hvordan og hvornår (Metode)
Følger udviklingen af projektet dogmerne?	Vurdering i Projektgruppen.	Der evalueres i en skala fra 1-5 på hvert enkelte dogme.	Årligt.

Tidsplan for evalueringsaktiviteter.

Det er meget forskelligt hvorvidt det giver mening at udarbejde en konkret tidsplan for de forskellige evalueringer. Fokuspunkt 2 og 4, giver umiddelbart mening at foretage løbende fra starten af forsøgsprojektet til afslutningen af forsøgsprojekt. Mens evalueringstidspunkterne for Fokuspunkt 1 og 3 bør afhænge af de konkrete aktiviteter og afprøvninger.

Det forventes at der løbende indsamles data, hvor analyserne skal indgå i den samlede proces for det endelige projekt. Derfor foreslås en årlig samling, på hvad der er foretaget af evaluering som rapporteres til projektgruppe og styregruppe samt styrelsen senest december hvert år.

